LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA ESTIJOJE

AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2026 m. gegužės mėn.

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
05-07	Konkurencijos tarnyba suteikė leidimą sandoriui tarp „Coop Eesti Keskühistu“ ir Suomijos kooperatyvinės mažmeninės prekybos grupės „SOK“, pagal kurį „Coop“ įsigis „SOK“ priklausančią „Prisma Peremarket“ ir jos 13 parduotuvių Estijoje. Perėjimas prasidės rugsėjo mėnesį.	„Coop“ gavo leidimą įsigyti „Prisma“ parduotuves	
Lietuvos verslo plėtrai užsienyje aktuali informacija			
05-04	Riigikogu priėmė pataisas, palengvinančias kvalifikuotos darbo jėgos iš trečiųjų šalių įdarbinimą Estijoje, ypač sektoriuose, kurioje trūksta darbuotojų. Pataisos sumažina administracinę naštą, leidžia lengviau keisti darbdavį ir suteikia ilgalaikiams darbuotojams socialines garantijas, bet šeimos išmokos nebus taikomos. Be to, padidintos baudos įmonėms už darbo teisės pažeidimus, siekiant užtikrinti efektyvesnę kontrolę.	Riigikogu supaprastino užsienio darbo jėgos įvežimą į Estiją	
05-15	Estijos elektrinių dviračių gamintoja „Ampler Bikes OÜ“ pateikė bankroto prašymą Harju apskrities teismui dėl neišspręsto nuomos ginčo su Berlyno biuru, kuris trukdo pritraukti naujas investicijas. Bankroto prašymas seka po Vokietijos dukterinės įmonės nesėkmingo bankroto proceso, o panašus likimas laukia Šveicarijos padalinio. Pagrindinė priežastis – 2021 m. sudaryta dešimties metų nuomos sutartis, kurios nutraukimas reikalautų 1,2 mln. eurų baudą. Valdyba siūlo parduoti įmonės turtą kaip visumą, kad būtų rastas partneris, tęsiantis prekinio ženklo naudojimą.	Estijos dviračių gamintojas „Ampler Bikes“ pateikė prašymą dėl bankroto	
05-21	Riigikogu priėmė įstatymo pataisas, kurios supaprastins ir pagreitins teritorijų planavimo procedūras, leis greičiau nutraukti pasenusius projektus ir sumažins biurokratinius reikalavimus. Be to, reikšmingi projektai, pavyzdžiui, vėjo parkai, galės būti planuojami paprastesne tvarka, todėl planavimo laikas turėtų sutrumpėti nuo maždaug 4 iki 2,2 metų.	Riigikogu priėmė Planavimo įstatymą	
Lietuvos turizmo sektoriui aktuali informacija			
05-04	Šiais metais Saaremoje tikimasi daugiau Latvijos turistų, nes jų skaičius pastaraisiais metais auga, tuo tarpu suomių susidomėjimas sala mažėja. Vokiečių turistai, atvykę pirmuoju kruiziniu laivu, gyrė salą ir jos gamtą, kultūrą bei žmones. Vietiniai gidai ir verslininkai teigia, kad svečių įspūdžiai buvo labai teigiami, o turistų patirtis – ramybės ir žalumos pojūtis tarp didmiesčių. Saaremos uostas per 20 metų prisidėjo prie salos populiarinimo kruizinių laivų keleivių tarpe.	Vokietijos turistai apie Saaremaa atsiliepė tik gerai	
05-19	Narvos viešbučiai pritraukia vis daugiau turistų iš Šiaurės šalių, tačiau mieste trūksta aukštesnės klasės apgyvendinimo ir visus metus veikiančių lankytinų vietų. Pasak viešbučių vadovų, didžiausi vasaros srautai priklauso nuo didžiųjų renginių, tokių kaip muzikos festivaliai ar sporto varžybos.	Narvos viešbučiuose apsistoja vis daugiau turistų iš Šiaurės šalių	

Bendradarbiavimui mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) srityse aktuali informacija			
05-06	Tartu universiteto tyrėjai sukūrė būdą, kaip panaudoti celiuliozę iš senų medvilninių drabužių, pavyzdžiui, džinsų ar marškinėlių, gaminant naują putų medžiagą. Ši medžiaga gali būti naudojama izoliacijai ar pakuotėms, taip sumažinant aplinkos taršą polistirenu. Tyrėjai atskiria natūralius pluoštus nuo sintetinių, o išgautą celiuliozę cheminiu būdu modifikuoja, suteikdami jai naujų savybių, pavyzdžiui, atsparumą vandeniui. Ateityje planuojama tirti, ar medžiaga suyra dirvoje ir vandenyje, ir ieškoti būdų, kaip ją plačiau pritaikyti.	Estijos mokslininkai iš tekstilės atliekų gamina biologiškai skaidžias polistireno putas	
05-07	„Skeleton Technologies“ pritraukė 33 mln. eurų investicijų ir ruošiasi 2027 m. JAV akcijų biržoje surengti pirminį viešą akcijų siūlymą. Bendrovė kuria superkondensatorių pagrindu veikiančius energijos kaupimo sprendimus AI duomenų centrams, kurie, jos teigimu, gali sumažinti energijos sąnaudas 40 %, padidinti skaičiavimo galią 40 % ir padėti spręsti elektros tinklų apkrovos problemas.	Talino įmonė „Skeleton Technologies“ paskelbė apie 33 mln. eurų vertės pirmojo etapo finansavimo užbaigimą, ruošdamasi 2027 m. įžengimui į JAV akcijų rinką | EU-Startups	
05-18	Tartu universiteto Jūrų instituto naujoje laboratorijoje Kõiguste kaime, Saremoje, sudarytos pasaulinio lygio sąlygos jūrų biologijos tyrimams, o pati įstaiga vadinama viena geriausių savo srityje pasaulyje. Joje mokslininkai gali mažose sistemose modeliuoti skirtingas Baltijos jūros sąlygas – tiek dabartines, tiek buvusias prieš šimtmetį ar numatomas po 200 metų. Laboratorijoje tiriami dumbliai ir moliuskai, kurie gali padėti valyti jūrą ir tapti ateities maisto šaltiniu žmonėms. Projektas iš dalies finansuotas pačių mokslininkų pritrauktomis lėšomis iš projektų ir sutarčių.	Naujojoje jūrų biologijos laboratorijoje Sāremalėje bus vykdomi pasaulinio lygio moksliniai tyrimai	
Lietuvos ekonominiam saugumui aktuali informacija			
05-03	„Elering“ planas statyti apie 900 MW naujų dujinių elektrinių Estijoje sukėlė diskusijų, tačiau ekspertai teigia, kad tai būtina siekiant užtikrinti elektros tiekimo saugumą, ypač esant mažai vėjo ir saulės energijos gamybai. Šios elektrinės veiktų tik retai, kai nėra pigesnių atsinaujinančių šaltinių, todėl jų paskirtis būtų ne nuolatinė gamyba, o rezervinė galia. Ilguoju laikotarpiu kai kurie ekspertai pabrėžia, kad Estijai vis tiek reikės branduolinės jėgainės kaip pagrindinio sprendimo.	Ar 900 megavatų dujų jėgainių užrakins rinką atominės elektrinės statybai?	
05-08	Elering svarsto galimybę Värskos regione pastatyti papildomą Estijos-Latvijos dujų jungtį, siekiant padidinti tiekimo saugumą. Dėl dujų tiekimo iš rusijos uždarymo dalis Estijos tinklo veikia kaip akligatvis, todėl atsarginė jungtis būtų svarbi esant ilgalaikiam tiekimo sutrikimui. Planuojama jungtis būtų apie 40 km ilgio ir kainuotų apie 50 mln. eurų, o galutiniai sprendimai bus priimti tik pasibaigus pirminiams tyrimams metų pabaigoje.	„Elering“ svarsto galimybę nutiesti naują Estijos ir Latvijos dujotiekį Värska	
05-08	Norvegijos įmonės „Northern Europe Energy Group“ ir „Vindr Baltics“ planuoja Häädemeeste savivaldybėje, Pernu apskrityje, pastatyti 1 mlrd. eurų vertės žaliojo vandenilio gamyklą ir duomenų centrą. Projektas turėtų pradėti veikti 2031 m. ir sukurti mažiausiai 100 darbo vietų. Gamyklai reikalingą elektros energiją tieks „Vindr Baltics“ vystomi	Norvegijos įmonės planuoja milijardą eurų kainuosiančią vandenilio gamyklą Pärnu apskrityje	

	vėjo parkai, o pagamintas vandenilis ir jo produktai galės būti naudojami tiek eksportui, tiek vietos pramonei. Projekto įgyvendinimas priklausys nuo pakankamo atsinaujinančios energijos kiekio ir ilgalaikių elektros tiekimo sutarčių.		
05-12	„Utilitas Wind“ planuoja Pernu Lemmetsa pramoninėje zonoje gaminti e-kurą iš elektros energijos pagaminto vandenilio, tačiau vietiniai gyventojai prieštarauja dėl artumo gyvenamiesiems rajonams ir mokyklai. Gamykla galėtų gaminti reaktyvinį kurą, metanolį ar metaną, o jos veikla priklausys nuo naujų elektros gamybos pajėgumų. Jei bus pradėtas detalus planas, gamykla negalės pradėti veikti anksčiau nei 2030 m.	Pärnu miesto valdžia turi daug neatsakytų klausimų dėl kuro gamyklos projekto	
05-14	Elering ruošiasi ketvirtajai Estijos-Latvijos elektros jungčiai, kurios galutinės investicijos sprendimas bus priimtas tik 2030–2033 m., o įrengimas gali užtrukti iki 2038 m. Prieš priimant sprendimą, būtini tyrimai, ES bendro finansavimo užtikrinimas bei planavimo ir leidimų procedūros. Ketvirtoji jungtis, einanti Baltijos jūroje tarp Saaremos ir Kuržemės, turėtų padidinti sistemos patikimumą ir stabilumą.	Ketvirtoji Estijos ir Latvijos elektros jungtis bus atidėta į tolimesnę ateitį	
05-18	Estijoje planuojamas didelio masto žaliasis vandenilio tranzitinis vamzdynas, kuris galėtų eiti per šalį į Vokietiją, tačiau atsirado stipri konkurencija – siūlomas ir tiesioginis povandeninis maršrutas per Baltijos jūrą iš Suomijos. Estija tuo pačiu pradėjo sausumos trasos planavimą, kuris galėtų atnešti tranzito pajamas ir paveikti būsimas vandenilio gamyklas, ypač Pernu apskrityje. Galutinis sprendimas priklausys nuo Suomijos ir Vokietijos pasirinkimo, taip pat nuo ekonominio efektyvumo ir ES finansavimo galimybių. Jei būtų pasirinktas sausumos kelias, vandenilio projektai Estijoje galėtų startuoti apie 2035 metus, tačiau povandeninis variantas gali sumažinti Estijos, kaip tranzitinės šalies, vaidmenį.	Vietoj vandenilio dujotiekio sausumoje gali būti nutiestas dujotiekis Baltijos jūroje Kilk: Statyti lygiagretų vandenilio dujotiekį nėra protinga	
05-25	Estijos, Latvijos ir Lietuvos planuojamas bendras pirkimas iki 20 regioninių traukinių „Rail Baltica“ maršrutui leis užtikrinti vietinius sustojimus tarp sostinių, o Estijoje numatytas maršrutas būtų iš Talino per Pernu iki Häädemeeste. Šie maždaug 200 vietų traukiniai važiuotų iki 200 km/h ir turėtų daugiau patogumų nei dabartiniai, o pirmieji Estiją turėtų pasiekti 2029 m. antroje pusėje ir pradėti kursuoti apie 2030 m.	Baltijos valstybės nori įsigyti 20 regioninių traukinių per bendrą viešąjį pirkimą	
05-25	„Enery“ per artimiausius 12 mėnesių statys 150 mln. eurų vertės baterijų parkų kompleksą, kurio bendra talpa sieks 650 MWh ir kuris bus įrengtas Pernu, Ida-Viru ir Läänemaa apskrityse. Šie kaupikliai padvigubins Estijos energijos saugojimo rinkos pajėgumus ir bus integruoti su vėjo bei saulės elektrinėmis, siekiant stabilizuoti elektros tinklą.	„Enery“ už 150 mln. eurų trijuose apskrityse statys baterijų parkus	
Bendra akreditacijos valstybės ekonominė informacija			
05-07	Vyriausybė išleido obligacijų už 1 mlrd. eurų, kurių terminas baigsis 2036 m. gegužės mėn. su palūkanų norma – 3,609 %. Susidomėjimas obligacijomis buvo didelis – daugiau nei 100 investuotojų norėjo jų įsigyti už daugiau nei 2,2 mlrd. eurų. Pirkėjai daugiausia buvo Europos bankai, pensijų ir investiciniai fondai.	Vyriausybė išleido obligacijų už vieną milijardą eurų	

05-08	Remiantis Estijos statistikos departamento duomenimis, Estijos vartotojų kainų indeksas, palyginus su tuo pačiu 2025 m. laikotarpiu, padidėjo 3,4 proc. Palyginus su praėjusių metų balandžiu, prekės pabrango 3,8 proc., o paslaugos – 2,8 proc.	Vartotojų kainų indeksas balandį, palyginti su praėjusiais metais, padidėjo 3,4 proc.	
05-15	Remiantis Estijos statistikos departamento duomenimis, pirmąjį ketvirtį nedarbo lygis Estijoje siekė 7,1 proc., o užimtumo lygis – 68 proc. Palyginti su tuo pačiu 2025 m. laikotarpiu, darbo rinkos rodikliai pagerėjo, tačiau buvo prastesni nei praėjusį ketvirtį.	Pirmojo ketvirčio nedarbo lygis buvo 7,1 proc.	
05-26	Estijos gyventojai gana pesimistiškai žiūri į ateitį ir mano, kad gyvenimas taps sudėtingesnis, rodo Estijos statistikos departamento paskelbti įmonių ir vartotojų ekonominio pasitikėjimo tyrimo rezultatai.	Estai ateitį mato niūriai	
05-28	Estijos statistikos departamento duomenimis, balandžio mėnesį Estijos mažmeninės prekybos įmonių apyvarta siekė 954 mln. eurų, tai yra 2 % daugiau nei tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu ir 4 % mažiau nei kovo mėnesį. Automobilių degalų mažmenine prekyba užsiimančių įmonių pardavimo apimtys padidėjo, o maisto produktų pardavimai toliau mažėjo.	Balandį mažmeninės prekybos įmonių pardavimo apimčių augimas sulėtėjo	
05-29	Estijos ekonomika pirmąjį 2026 m. ketvirtį augo 2,4 proc. – sparčiausiai nuo 2022 m., o augimą daugiausia skatino apdirbamoji pramonė, paslaugų sektorius, augęs privatus vartojimas ir didesnės mokesčių pajamos. Tačiau ekonomistai įspėja, kad investicijos sumažėjo 13,3 proc., todėl ateities augimo perspektyvas gali riboti silpnas verslo pasitikėjimas, mažesnis investicinis aktyvumas ir didėjančios energijos kainos.	Ekonomikos augimas pirmąjį ketvirtį padidėjo iki 2,4 %	
05-29	Nors Estijos ekonomika pirmąjį ketvirtį augo, Estijos banko LHV analitikė Triinu Tapver teigia, kad didelę augimo dalį lėmė išaugusios mokesčių pajamos ir didesnis aukštesnes pajamas gaunančių gyventojų vartojimas, todėl augimo pagrindas išlieka gana trapus. Anot jos, dėl įtampos Hormuzo sąsiauris regione kylanti infliacija ir energijos kainos gali sulėtinti vartojimą bei ekonomikos augimą artimiausiais ketvirčiais.	Tapver: Dabartinio ekonomikos augimo turinys menkas	
Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija			
05-05	RMK (Valstybinis miškų valdymo centras) turėjo atšaukti Sonda vėjo parko aukciono rezultatus, nes „VKG“ planuoja toje pačioje teritorijoje vykdyti naftos skalūnų gavybą. Dėl to kol kas nėra aišku, ar vietovė bus skirta vėjo energetikos plėtrai, ar kasybai, nes leidimų procesai tęsiasi jau daugelį metų. RMK tikisi, kad situacijai išsisprendus teritorija galės būti iš naujo siūloma vėjo parkų vystytojams. Konfliktas tarp atsinaujinančios energetikos ir iškastinio kuro gavybos stabdo projekto įgyvendinimą.	RMK panaikino „Sonda“ vėjo jėgainių parko aukciono rezultatus	
05-18	2026 m. pirmąjį ketvirtį Estijos elektros suvartojimas siekė 2 568 gigavatvalandes, iš jų 41 % teko importuoti, nes vidaus gamyba nepadengė paklausos. Nors atsinaujinanti energija sudarė 61 % visos gamybos, jos dalis suvartojime sumažėjo iki 36 % dėl padidėjusio vartojimo ir mažesnės vėjo energijos	Pirmąjį ketvirtį daugiau nei 40 procentų elektros energijos suvartojimo teko padengti importu	

	gamybos. Iš neatsinaujinančių šaltinių pagaminta elektros sumažėjo beveik 12 % ir sudarė 39 % visos gamybos.		
05-19	Estijos finansų priežiūros institucija suteikė LHV bankui leidimą teikti kriptoturto paslaugas pagal Europos Sąjungos reglamentą. Bankas galės saugoti ir administruoti klientų kriptoturtą bei priimti ir perduoti su juo susijusius pavedimus, tapdamas antrąja tokį leidimą Estijoje gavusia finansų įstaiga po Lightyear.	LHV Pank gavo leidimą teikti kriptovaliutų paslaugas	
05-20	Talino uostas atidarė naują „Tuuli“ krantinę Paldiskio pietiniame uoste, kuri bus naudojama Baltijos jūros regiono jūrinių ir sausumos vėjo elektrinių projektams aptarnauti bei sunkiajai karinei technikai priimti. Daugiau nei 300 metrų ilgio krantinė gali priimti labai didelius laivus ir ypač sunkius ar negabaritinius krovinius. Estijos valdžios atstovų teigimu, naujoji infrastruktūra skatins ekonomikos augimą, vėjo energetikos plėtrą, logistiką ir stiprins šalies saugumą dėl gerų jungčių su karinėmis bazėmis bei didelio tolesnės plėtros potencialo.	Paldiskio Pietiniame uoste atidarytas krantas dideliems ir sunkiems jūriniams kroviniams	
05-22	Po to, kai Tallink nutraukė kelto reisus maršrutu tarp Paldiski ir Kapellskär, vienintelio likusio operatoriaus DFDS laivas nebesutalpina visų krovinius į Skandinaviją vežančių sunkvežimių, todėl susidaro eilės ir vėluoja pristatymai. Nors vežėjai ir eksportuotojai ragina didinti pajėgumus, DFDS teigia, kad papildomo kelto įvedimas būtų labai brangus ir šiuo metu komerciškai nepateisinamas, o Tallink vis dar ieško tinkamo pakaitinio laivo.	„Tallink“ pasitraukimas iš maršruto Paldiski–Kapellskär uoste sukėlė ilgą eilių susidarymą	
05-25	Estijoje planuojama įvesti naujas priemones, kurios sulėtins didelių bankinių pavedimų ir didesnių grynųjų pinigų išėmimų iš bankomatų vykdymą, kad bankai galėtų patikrinti sandorių teisėtumą ir sumažinti sukčiavimo riziką. Taip pat vyksta pasirengimo darbai, siekiant užkirsti kelią sandorių patvirtinimui naudojant „Smart-ID“ pokalbio metu.	Valstybė planuoja apsunkinti bankinius pavedimus siekdama kovoti su sukčiavimu	
05-26	Nors per pastaruosius ketverius metus viešų elektromobilių įkrovimo taškų skaičius Estijoje išaugo daugiau nei dešimt kartų – nuo 147 iki 2165, elektromobilių pardavimai tebėra santykinai nedideli, o investicijos į infrastruktūrą kol kas neatsiperka. Energetikos bendrovių atstovai teigia, kad pelningumo tikimasi ne anksčiau kaip po 2035 m., kai elektromobilių skaičius šalyje turėtų išaugti bent iki 50 tūkstančių.	Elektromobilių pardavimai nespėja paskui įkrovimo tinklo plėtrą	
05-31	Estijoje baigiamas antrasis fosforito išteklių tyrimų etapas, po kurio vyriausybė spręs, ar verta tęsti išsamesnius tyrimus. Tyrimų metu buvo vertintos fosforito gavybos, perdirbimo ir aplinkosauginės pasekmės, atlikta ekonominė bei socialinė analizė, tačiau sprendimas dėl galimo tolesnio projekto etapo dar nepriimtas.	Fosforito tyrimai kainuos milijoną eurų pigiau nei planuota	

Parengė: patarėja Aušra Gečaitė-Verksnienė